

ΠΡΟΤΑΣΗ - PROJECT

Μεταβατικό Κέντρο - “Πρώτη Στάση” υποστήριξη προσφύγων στον Μόλυβο/Λέσβος, Ελλάδα

1. Γενική κατάσταση:

Για χρόνια το νησί της Λέσβου και η περιοχή του Βορειοανατολικού Αιγαίου υπήρξε προορισμός για του πρόσφυγες που φτάνουν με βάρκες από τα Τουρκικά παράλια σε αναζήτηση ασφάλειας και υποστήριξης στην Ευρώπη

Σαν αποτέλεσμα του συνεχιζόμενου πολέμου στην Συρία/Ιρακ ο αριθμός των ανθρώπων που φτάνουν στην Λέσβο με αυτό τον τρόπο έχει αυξηθεί δραματικά την χρονιά αυτή.

Ούτε οι αρχές, ούτε οι πολίτες θα μπορέσουν να διαχειριστούν αυτή την συνεχώς αυξανόμενη ροή χωρίς διεθνή βοήθεια. Οι κρατικές δομές υποδοχής για τους νεοαφικθέντες στην Μυτιλήνη τόσο στη Μόρια όσο και στο Καρά Τεπέ είναι απελπιστικά γεμάτες.

Κατά μήκος της ανατολικής ακτής της Λέσβου караβάνια προσφύγων κατευθύνονται με τα πόδια στην πρωτεύουσα (Μυτιλήνη) αλλά κάποιες φορές τα λεωφορεία δεν έρχονται. Άντρες, γυναίκες και παιδιά ξαπλώνουν εξαντλημένα στο πλάι του δρόμου ή συνωστίζονται στην σκιά ενός δέντρου για να αποφύγουν τον δυνατό ήλιο.

Δεν γίνεται οργανωμένα διανομή νερού, φαγητού και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης και προσωπικής υγιεινής.

Ο στόχος αυτών των ανθρώπων που συχνά περπατάνε χωρίς παπούτσια, είναι να καταγραφούν από την αστυνομία και μετά να επιβιβαστούν από το λιμάνι της Μυτιλήνης σε ένα ferry boat με προορισμό της Αθήνα. Εντούτοις υπάρχουν φορές που μόνο 150-200 πρόσφυγες γίνονται δεκτοί στα πλοία για Πειραιά αφού έχουν καταγραφεί από την τοπική αστυνομία.

Εξαιτίας των αυξανόμενων αριθμών αφίξεων η κατάσταση στο νησί εντείνεται μέρα με την μέρα τόσο για αυτούς που φτάνουν όσο και για αυτούς που τους υποστηρίζουν. Η κοινωνική κρίση που επηρεάζει όλη την Ελλάδα αυτά τα χρόνια περιορίζει σημαντικά τα περιθώρια βοήθειας προς τους πρόσφυγες.

Χρειάζεται επείγοντως άμεση υποστήριξη από το εξωτερικό. Ενώ είναι επίσης απαραίτητο να υπάρξουν επιτέλους σημάδια αλληλεγγύης προς τον ελληνικό λαό, ο οποίος παρά το γεγονός ότι βλέπει την οικονομία του να απειλείται όλο και πιο πολύ διατηρεί τις ανθρωπιστικές του αξίες.

2. Η κατάσταση στον Μόλυβο-Μήθυμνα

Οι παραλίες του Μολύβου, η Εφταλού και λίγο πιο κει το λιμανάκι των ψαράδων της Σκάλας Συκαμνιάς είναι από τους πιο συχνούς προορισμούς για τις βάρκες των προσφύγων καθώς η απόσταση από τις τουρκικές ακτές είναι μόλις μερικά χιλιόμετρα.

Στο τουριστικό κέντρο του νησιού στο βορρά (περίπου 75km μακριά από την πρωτεύουσα της Μυτιλήνης) πολλές ιδιωτικές πρωτοβουλίες έχουν δημιουργηθεί μέσα στα χρόνια οι οποίες με αξιοθαύμαστο τρόπο έδειξαν αλληλεγγύη σε αυτούς που φτάνουν. Οι πολίτες του Μολύβου ντόπιοι αλλά και αλλοδαποί συλλέγουν και διανέμουν φαγητό νερό, ρούχα και κουβέρτες για αυτούς που φτάνουν και πολύ συχνά εγκαταλείπουν το σκάφος που τους μετέφερε βρεγμένοι ως το κόκκαλο και εξαντλημένοι.

Το κράτος από της άλλη μεριά δεν τους προσφέρει σχεδόν καμία βοήθεια. Ακόμα και το καθημερινό λεωφορείο με το οποίο η αστυνομία μεταφέρει τους πρόσφυγες για την καταγραφή στην Μόρια όλο και πιο συχνά δεν κάνει δρομολόγιο καθώς οι δομές στην πρωτεύουσα είναι σε μια χαοτική κατάσταση που διαρκώς εντείνεται.

Η βοήθεια από ιδιώτες για την μεταφορά είναι εντούτοις απαγορευμένη και τιμωρείται με 10 χρόνια φυλακή σύμφωνα με τον νόμο για trafficking ανθρώπων. Απελπισμένοι άνθρωποι κατευθύνονται προς τα νότια του νησιού με τα πόδια σε ένα μακρύ και επικίνδυνο ταξίδι.

Είναι θέμα χρόνου το πότε θα έχουμε τον πρώτο θάνατο από αυτοκινητιστικό ατύχημα, αφυδάτωση ή ακραία κούραση.

Το σημείο συγκέντρωσης αυτή την στιγμή για όσους φτάνουν στον Μόλυβο είναι η στάση του λεωφορείου στην είσοδο της πόλης όπου δεν υπάρχει ούτε επαρκής χώρος ούτε εξασφαλίζονται οι συνθήκες υγιεινής.

Ήδη πάνω από 400 άνθρωποι άνθρωποι λαμβάνουν τις πρώτες φροντίδες κάθε μέρα εδώ.

Οι ιδιωτικοί πόροι των υποστηρικτών εξαντλούνται όπως και όσοι βοηθούν πολλοί από τους οποίους εθελοντικά καλωσορίζουν και φροντίζουν τους πρόσφυγες από τα ξημερώματα μέχρι αργά την νύχτα ενώ παράλληλα δουλεύουν στον τομέα του Τουρισμού.

Επιπλέον οι εντάσεις μεγαλώνουν καθώς υπάρχουν φόβοι ότι οι μεγάλοι αριθμοί των προσφύγων θα βλάψουν την πιο σημαντική πηγή εισοδήματος της πόλης: τον τουρισμό. Φήμες για παράπονα από πελάτες και ακυρώσεις κυκλοφορούν στους πιεσμένους από την οικονομική κατάσταση και την ανασφάλεια, κατοίκους.

Ο σκοπός του παρόντος σχεδίου-πρότασης του Borderline Europe είναι να δημιουργηθεί μια δομή-οι συνθήκες, σε συνεργασία με τις τοπικές πρωτοβουλίες που θα προσφέρει μια προοπτική τόσο σ' αυτούς που φτάνουν όσο και σε όσους τους βοηθούν που θα εξασφαλίσει μια ανθρώπινη διαχείριση της κατάστασης τους μήνες που έρχονται.

3.Πρόταση “ Πρώτη Στάση”

3.1 Κτιριακές εγκαταστάσεις

Ευτυχώς ο Μόλυβος διαθέτει ένα χώρο με ιδανικές συνθήκες για προσωρινή, μικρής διάρκειας διαμονή προσφύγων: το χώρο του camping της πόλης, στον δρόμο για Εφταλού το οποίο έχει εγκαταλειφθεί εδώ και 2 χρόνια.

Ο χώρος είναι περιφραγμένος και με πλούσια βλάστηση που θα κρατάει τις θερμοκρασίες σε ένα ανεκτό επίπεδο ακόμα και στις αναμενόμενες υψηλές θερμοκρασίες του καλοκαιριού.

Υπάρχει το κτίριο της reception στην είσοδο με ηλεκτρικό, τηλέφωνο και σύνδεση internet. Πίσω από αυτό το χώρο υπάρχει ελεύθερος χώρος 400 τετραγωνικών μέτρων κατάλληλος για να τοποθετηθούν μεγάλες σκηνές.

Οι άνετες εγκαταστάσεις έχουν σύγχρονα κτίρια με εγκαταστάσεις προσωπικής υγιεινής (κτίρια για ντους/ τουαλέτες ανδρικές και γυναικείες) ηλιακούς θερμοσίφωνες, μια μεγάλη εξωτερική κουζίνα και κοινούς χώρους συγκέντρωσης με στέγαστρα. Εγκαταστάσεις για πλύσιμο ρούχων και κλινοσκεπασμάτων βρίσκονται στον χώρο. Ακόμα και τα έπιπλα του προϋπάρχοντος camping (ξύλινα παγκάκια και τραπέζια) είναι διαθέσιμα στον χώρο και μπορούν να χρησιμοποιηθούν άμεσα. Αρχικά οι εγκαταστάσεις φτιάχτηκαν για 150 τουρίστες με τις σκηνές τους.

Καθώς οι πρόσφυγες θα μένουν για λίγο και θα κοιμούνται σε εξωτερικούς προσωρινούς χώρους ανάμεσα σε δέντρα και θάμνους πιστεύουμε ότι θα επαρκέσουν οι χώροι για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις των επόμενων μηνών. Οι ηλεκτρολογικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις φαίνεται ότι είναι άθικτες και σε καλή κατάσταση.

Ο χρόνος που χρειάζεται για να τεθούν σε λειτουργία οι εγκαταστάσεις και παλιού camping θα είναι μόλις μερικές μέρες, σύμφωνα με τον προηγούμενο δήμαρχο Δημήτρη Βατή.

Ο χώρος έχει πάρει την έγκριση χρήσης ως camping για πρόσφυγες στις 7 Ιουνίου στο περιφερειακό συμβούλιο στην Μυτιλήνη.

Η απόφαση αντιμετωπίστηκε με σκεπτικισμό από την κοινότητα του Μολύβου καθώς υπάρχει ο φόβος ότι ένας μόνιμος χώρος, ένα camp για πρόσφυγες θα δημιουργηθεί στο Μόλυβο κάτι που θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στον τουρισμό.

Μια άλλη ανησυχία είναι ότι οι εγκαταστάσεις του camping μπορεί να καταστραφούν αν χρησιμοποιηθούν ως μεταβατικό κέντρο.

Πρέπει να γίνει ενημέρωση και να υπάρξει επαγγελματική διαχείριση όπως αυτή της “πρώτης στάσης” που θα διαλύσει τις επιφυλάξεις.

3.2 Οι στόχοι του Project

Οι πρόσφυγες χρειάζονται αμέσως ένα χώρο όπου θα μπορούν να

- πλυθούν και να ξεκουραστούν ανενόχλητοι
- τους παράσχουμε νερό και φαγητό
- πάρουν καθαρά ρούχα
- τους παρασχεθούν ιατρικές φροντίδες αν χρειαστεί.
- τους δοθούν βασικές πληροφορίες για την χώρα που βρίσκονται και τους ανθρώπους
- έχουν νομική ενημέρωση για την κατάστασή τους.
- προετοιμαστούν για την συνέχεια του ταξιδιού τους.

Οι τοπικές πρωτοβουλίες που μέχρι τώρα οργάνωναν ιδιωτικά και πρόσφεραν φροντίδες σε αυτούς που έφταναν όπως και το δημοτικό διαμέρισμα του Μολύβου πρέπει να υποστηριχθούν στο να προσφέρουν στην πρώτη γραμμή την καλύτερη δυνατή φροντίδα για τους πρόσφυγες.

Οι πολύ κατανοητές ανάγκες της βιομηχανίας του τουρισμού πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψιν.

Παρόλο που το πρόβλημα των αυξανόμενων ροών προσφύγων δεν θα λυθεί από προγράμματα όπως η “Πρώτη Στάση”(θα μπορούσε μόνο να βοηθηθεί από μια πολιτική επανεξέταση και επανατοποθέτηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο) θα μπορούσε να είναι μια απόδειξη για το πως οι κάτοικοι ενός τόπου σε συνδυασμό με διεθνή βοήθεια μπορούν να ανταποκριθούν με αξιοπρεπή τρόπο στο δράμα των απελπισμένων στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Είναι γι' αυτό απαραίτητο:

- ο σεβασμός στην αξιοπρέπεια όσων φτάνουν
- η ενσωμάτωση από την αρχή των τοπικών πρωτοβουλιών
- να συμπεριλάβουμε τους πολίτες ήδη από την φάση του σχεδιασμού
- διαφάνεια προς τις τοπικές αρχές

3.3 Κατανομή εργασιών

Μόλις η κοινότητα ετοιμάσει τον χώρο (κοπή χόρτων, λειτουργία ηλεκτρικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων , καθαρισμός κτιρίων) οι τοπικές πρωτοβουλίες θα μπορούν να χρησιμοποιούν το χώρο του camping στην θέση της στάσης του λεωφορείου όπου συγκεντρώνονται οι πρόσφυγες τώρα.

Η ευθύνη για την τήρηση όλων των σχετικών κανονισμών που αφορούν το κτίριο και τους γύρω χώρους (ασφάλεια, πυρασφάλεια) παραμένει στον αρμόδιο οργανισμό ο οποίος είναι επίσης ο επίσημος χρηματοδότης του έργου.

Το “borderline europe” προσφέρει την πείρα και την τεχνογνωσία του και υποστηρίζει συγκεκριμένα τους ακόλουθους τομείς:

- logistics (οχήματα, επικοινωνία)
- απόκτηση προμηθειών ανακούφισης(σκηνές, στρώματα κλπ)
- ιατρική βοήθεια
- στρατολόγηση ανθρώπων που θα βοηθήσουν στο project /εθελοντών
- παροχή διερμηνέων
- δημιουργία πληροφοριακού υλικού
- Διεθνές funderaising(αναζήτηση πόρων-έρανος)

Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παρακαμφθούν οι υπάρχουσες πρωτοβουλίες

Ταυτόχρονα οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν πρέπει να αποποιηθούν τις ευθύνες τους (όσο δύσκολη και αν είναι η κατάσταση στην οποία βρίσκονται)
Ιδιαίτερα το ζήτημα της ομαλής μεταφοράς μετά την σύντομη παραμονή στον Μόλυβο πρέπει να λυθεί από την μεριά τους.

Για αυτό τον λόγο είναι απαραίτητο οι πολίτες του Μολύβου να εμπλακούν όσο γίνεται περισσότερο καθώς και το να συναινέσει επίσημα η τοπική αυτοδιοίκηση της Μυτιλήνης σε αυτό το project.

3.4 Χρονοδιάγραμμα

Υπάρχει η πρόθεση να ιδρύσουμε το γρηγορότερο δυνατόν το “borderline Lesvos” σαν μια οργάνωση ντόπιων ακτιβιστών που θα ηγηθεί του προγράμματος στο μέλλον. Για αυτό τον σκοπό ήδη θα γίνει ένα ανοιχτό συμβούλιο -διαβούλευση στο Μόλυβο τον Ιούνιο όπου θα παρουσιαστεί το πρόγραμμα και θα συζητηθεί.

Στις αρχές Ιουλίου η εφαρμογή του προγράμματος “Πρώτη στάση” με την τοποθέτηση των πρώτων εργαζομένων μπορεί να αρχίσει

Όχι αργότερα από τις αρχές Αυγούστου θα μπορεί το “Borderline europe” να έχει πλήρη παρουσία με προσωπικό και εξοπλισμό.

Αρχικά το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί μέχρι το τέλος του χρόνου.

4.Συμπέρασμα

Η Ευρώπη δεν μπορεί πια να κάθεσαι αναπαυτικά και να μην κάνει τίποτα για αυτή την παρατεταμένη ανθρωπιστική κρίση στα Ελληνικά νησιά του Αιγαίου.

Είναι επαίσχυντο πόσο λίγη αλληλεγγύη η Ελληνική κυβέρνηση και οι πολίτες έχουν νοιώσει από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η “πρώτη Στάση” ενσωματώνει μια απόπειρα να δοθούν συγκεκριμένες απαντήσεις σε τοπικό επίπεδο για τις καταστρεπτικές συνέπειες της αποτυχημένης Ευρωπαϊκής ένωσης για τους πρόσφυγες και τις πολιτικές των συνόρων .

Βασιζόμαστε στους πολίτες εύπορων χωρών του Βορρά της Ευρώπης στις χώρες αυτές δηλαδή από όπου προέρχονται και οι περισσότεροι τουρίστες ώστε να δείξουν μεγαλύτερη αλληλεγγύη από ότι οι κυβερνήσεις τους.

Η “Πρώτη Στάση” είναι κυρίως το δικό σας project.

Berlin, june 15th 2015

Harald Glöde, Chairman
"borderline europe - human rights without borders"

Gneisenastr. 2a
D-10961 Berlin

Tel./Fax. +49(0)176-42 02 76 55
Skype: borderline-europe
Mail: mail@borderline-europe.de

Site: www.borderline-europe.de